GemeenteBelangen
Kaatsheuvel • Loon op Zand • De Moer

Algemene Beschouwing begroting 2027-2030 door GemeenteBelangen Loon op Zand

Geachte inwoners, raadsleden, collegeleden, voorzitter,

Een nieuwe coalitie, een nieuw begin, maar met financiële zorgen.
De fractie van GemeenteBelangen had dit uiteraard graag anders gezien, maar wij zullen in dit betoog nadrukkelijk stil staan bij de financiële zorgen waarmee onze gemeente geconfronteerd wordt. Een positief begrotingssaldo van ongeveer een half miljoen voor 2027, met een behoorlijke aantal onzekerheden die dit saldo negatief kunnen beïnvloeden en forse negatieve begrotingssaldo's voor 2028 en 2029 zijn de aanleiding voor onze financiële zorgen.

Onze fractie is positief over het initiatief van het college om samen met de raad invulling te geven aan de noodzakelijke ombuigingen, maar roept het college op om voorzichtig te zijn met keuzes die structureel doorwerken in de cijfers en die geen deel uitmaken van de beleidsvoornemens uit het coalitie akkoord. Naar de mening van onze fractie is het verstandiger om dit door te schuiven naar het overleg over de ombuigingen dat in januari zal plaatsvinden.

Door de raad zijn in het verleden een aantal KPI's vastgesteld in het kader van de bestuurlijke toekomst. Een deel van de financiële indicatoren zullen momenteel niet gerealiseerd worden. GemeenteBelangen vraagt nadrukkelijk aandacht hiervoor. In de werkgroep bestuurlijke toekomst zullen we hier ook nadrukkelijk aandacht voor vragen. Hierbij denken we aan de oplopende schuldquote en de verslechtering van de solvabiliteit.

Bestuur en dienstverlening
Er is de afgelopen jaren veel geld en energie gestoken om de organisatie op orde te krijgen, we zien hiervan zeker de positieve effecten. In de begroting die nu voorligt wordt wederom een forse investering in de ambtelijke organisatie gevraagd. Gegeven de komende gesprekken over de ombuigingen vanaf 2028, is de fractie van GemeenteBelangen van mening dat het op dit moment niet verantwoord is om te besluiten deze structurele verhoging van de lasten door te voeren. We stellen voor om deze afweging mee te nemen in gesprekken in januari 2027 over de ombuigingen vanaf 2028 en zullen hiervoor een amendement indienen.

Ook vragen wij aandacht om te kijken hoe omliggende gemeenten zaken aanpakken en waar we van elkaar kunnen leren en waar we elkaar in kunnen versterken.

Aandacht voor openbare veiligheid is en blijft een belangrijke gemeentelijke taak. Daarom steunen we de keuze om de boa's in eigen dienst te nemen en zo meer in te zetten op zichtbaarheid, aanwezigheid, signalering, handhaving en preventie. Onze fractie wil dit vanaf de start goed invullen en wij pleiten er daarom voor om direct te kiezen voor 4 boa's in plaats van de voorgestelde 2 fte. Boa's vervullen een belangrijke rol om als wijkmedewerkers contact te onderhouden met inwoners en jongeren in de wijk. Boa's werken preventief als echte gastheren en vrouwen van onze gemeente. Door de keuze van het college om nu te starten met slechts 2 boa's wordt de slagvaardigheid van de boa's teveel beperkt. Ook hiervoor zullen wij een amendement indienen. Naast de aandacht voor openbare veiligheid vragen wij ook aandacht voor digitale veiligheid.

Gemeenschappen
De inzet op Sterke gemeenschappen in alle drie onze kernen die duidelijk is opgestart wordt door GemeenteBelangen van harte ondersteund. De versterking van het voorliggend veld is een belangrijke ontwikkeling om de lasten in het sociaal domein in de grip te krijgen. De basisgedachte om te vertrouwen op de kracht van inwoners en gemeenschappen is ons uit het hart gegrepen. Vele verenigingen en stichtingen zorgen voor een maatschappelijke verbondenheid en levendigheid. Onze fractie vindt dat de nadruk moet liggen op het voorkomen dat inwoners het niet meer alleen af kunnen en een beroep moeten doen op professionele zorg. Echter indien professionele zorg nodig is dan moet deze wel beschikbaar zijn. Iedereen moet mee kunnen doen en bij toekomstige ontwikkelingen zal hier in voldoende mate rekening mee gehouden moeten worden.

Of de inzet op Sterke gemeenschappen het beoogde effect zal hebben zullen we als raad kritisch blijven volgen. Hierbij moeten we blijvende aandacht hebben voor de gemeenschappelijke regelingen waarin we deelnemen, zoals Hart van Brabant en Baanbrekers, en alert blijven op kosten overschrijdingen.

In 2027 wordt het dorpshuis in Loon geopend en er zal nog werk verzet moeten worden om te zorgen dat dit de nieuwe huiskamer voor de kern Loon wordt en een nieuw huis voor onze verenigingen. Het succes van de tijdelijke dorpskamer moet gecontinueerd worden in het nieuwe dorpshuis. Wij roepen het college op om hierin nauw samen te werken met de stichting die de exploitatie voor haar rekening gaat nemen en aandacht te hebben voor aanloopproblemen waar zowel de stichting als de gebruikers mee te maken zullen krijgen.

Ook vragen we aandacht voor de huidige problematiek bij de Gildenbond en de invulling van een plek voor de inwoners van de Moer.

Het centrumplan Kaatsheuvel staat nu in de steigers, de verdere invulling zullen we op de voet volgen. Daarnaast blijven we aandacht vragen voor het centrumplan Loon op Zand. Deze plannen moeten zo spoedig mogelijk concreet worden.

Omgeving en economische ontwikkeling
Loon op Zand is en blijft een levendige toeristische gemeente. We roepen het college op om in goed gesprek te blijven met de toeristische sector en ze bij alle toekomstige ontwikkelingen tijdig en actief te betrekken.

Bouwen voor onze Jeugd in onze gemeente is een speerpunt voor onze fractie. We zien zeker positieve ontwikkelingen zoals de realisatie van het Van Lierpark in Loon op Zand en de start van Park Wijtenburg in Kaatsheuvel en Lobelia in de Moer. Daarnaast realiseren we ons dat er stappen gezet moeten worden om concreet invulling te geven aan bouwen in alle drie de kernen. Inbreiden waar mogelijk, maar zeker ook aandacht houden voor uitbreidingslocaties. Naast woningen voor de jeugd zal er een divers aanbod van huur- en koopwoningen voor zowel de starters als de ouderen dienen te zijn. We vragen ook aandacht voor andere opties zoals verwoord in ons coalitieakkoord.

Overhead en dekkingsmiddelen
De komende jaren komen er grote investeringen aan. In de voorliggende begroting zijn de cijfers voor 2028 en 2029 negatief en de solvabiliteitscijfers vanaf 2028 lager dan de 20% norm. Deze cijfers dalen na verwerking van de toekomstige investeringen nog verder. Zowel op gebied van de vervanging van de schoolgebouwen binnen een periode van 10 jaar als voor de benodigde investeringen in het kader van het accommodatiebeleid staat onze gemeente voor zeer forse financiële uitdagingen. Dit onderschrijft de noodzaak om in januari gezamenlijk goede keuzes te maken en verantwoord uitgaven te beperken.

Tot slot
Onze huidige financiële situatie vraagt om een stevig financieel beleid en beheer, waardoor we onze wettelijke taken naar behoren kunnen uitvoeren en er ruimte blijft om te investeren in onze gemeenschap. GemeenteBelangen blijft het belangrijk vinden dat de voorzieningen in alle drie de kernen op peil blijven, waardoor het fijn wonen en werken is en blijft in onze gemeente.

We maken daarmee bewust de keuze om de financiële tekorten niet bij onze inwoners, ondernemers en verenigingen neer te leggen.

Wij roepen het college op om samen met de raad en onze inwoners te zorgen voor een gemeente die financieel gezond is en te zorgen dat we verantwoord vooruit gaan.
Ons amendement over het uitstellen van de uitbreiding van enkele functies en het schrappen van de voorgestelde bezuiniging op boa's kan daar aan bijdragen.

GemeenteBelangen blijft Betrokken en Dichtbij!

Bedankt voor uw aandacht,

Fractie GemeenteBelangen Loon op Zand